

med, sist och slutligen. för att inte nämna »Programmeringen är en höga intellektuella krav ställande specialuppgift...».

Det gläder mig ofantligt att få veta att v Neumann startat en ny teori om otillförlitligheten, att nästan alla cybernetiker visar sinne för socialt ansvar och att man vid amerikanska universitet to m kan få diplom på databehandlingens område, och när jag blir på riktigt gott humör sätter jag kanske ändå in boken på pekorallhyllan.

Carl-Erik Fräberg

P NAUR, *Datamaskinerna och samhället*. Med ett tillägg om svenska förhållanden av S Henriksson. Studentlitteratur, Lund 1969. 99 s, kr 9 :80.

O DOPPING, *Kort och brett om ADB*. Studentlitteratur, Lund 1968. 201 s, kr 22 :80.

»Datorernas intåg» kunde stå som rubrik för en stor del av 60-talets tekniska utveckling. Den automatiska databehandlingen har numera vuxit ur babyskorna. I allt flera fall vågar vi satsa på ADB-system utan parallell manuell detaljkontroll på flertalet punkter. Trots att datautvecklingen accelererar starkt bl a som en följd av ökande fackkännedom måste vi emellertid minnas att utanför specialistkretsarna kunskaper om datorernas möjligheter ännu är starkt begränsade. Jämsides med organiserad utbildning på skilda nivåer är därför intresse knutet till existensen av populär introduktionslitteratur i ämnet.

Två helt skilda sätt att angripa området tillämpas av Peter Naur i »Datamaskinerna och samhället» och av O Dopping i »Kort och brett om ADB». Naurs bok utgör en sammanställning av en serie föreläsningar i Danmarks Radio under 1967. Boken är intressant inte minst ur den synpunkten att författaren på ett fint sätt lyckas beskriva en rad begrepp, principer och vyer utan att fördjupa sig i maskinfunktioner. Härvid anknyter han till modern undervisning i informationsbehandling. Naurs koncentration på databegreppet som bas för den automatiska databehandlingen är naturlig och utmärkt pedagogiskt upplagd. Möjligen kan frågan resas huruvida inte samspelet data—information kunde belysts mera fullständigt i bokens inledande avsnitt. Detta är dock ett kärnproblem för många läsare. — Det kan emellertid sägas att här för första gången ges en kort introducerande orientering i ämnet på ett sätt som alla kan läsa.

Ett intressant slutkapitel har tillagts av översättaren, där den svenska ADB-utvecklingen på 50- och 60-talen beskrivs och kommenteras. Kapitlet höjer utan tvekan bokens läsvärde för oss här i landet.

En mera jordnära teknik har Dopping använt sig av vid sitt närmande till ämnet. Hans bok, som huvudsakligen är ett sammanfattande koncentrat av hans mera fullständiga »Datamaskiner och databehandling» (se Elementa 50, 139, 1967), utgår från binära tal, hålkort och maskinfunktioner. Detta kan vara en adekvat infallsvinkel för den tekniskt grundorienterade läsaren. I detta sammanhang förhållandevis ingående beskrivs programmering, registervård och programbehandling, samt diskuteras kortfattat systemarbetsuppläggning. För den icke specialintresserade läsaren bör emellertid boken kunna bantas något genom överhoppning av de mera tekniskt orienterade kapitlen.

Båda böckerna är ovanligt lättlästa.

Tomas Ohlin